

Amerikanska forsetavalið:

Forsetaevnið 30 ára gomul kvinna, varaforsetaevnið 20 ára gamal negari

Fyrsta uppstillingin er gjörd til vandamiklasta politiska leikin í heiminum. Tað vóru 1200 flokkslimir í amerikanska sosialistaflokkinum, Socialistisk Workers Party, sum gjördu av at stilla 30 ára gomlu Lindu Jennes upp sum forsetaevni og 20 ára negaran Andrew Pulley sum varaforsetaevni

Eg trúgvi, at eg kann gera størri nyttu í Hvítu húsum enn Nixon, Agnew, McGovern, Muskie ella nakar annar kapitalistiskur politikkar, sigur Linda Jennes, og hon er heldur ikki í iva um, at tey flestu vilja geva sær rætt í hesum. Forsetarnir hava ikki bara skapt eitt ringt samfelag — men teir hava eisini við ósannindum villeitt amerikanska fólkið fyrri at fjala útyvir egnu misgerðir sínar. Tað verður við tíðini ógjörlikt, at fjala útyvir krigj, infláti, arbeiðsloysi, fátækradømi og teim altíð verandi kreppum í stórbýnum, sigur Linda Jennes.

Linda Jennes

er sum sagt 30 ára gomul. Hon er frá Atlanta í Georgia, har hon í 1969 stillaði upp til borgmeistaravæl og árið eftir stillaði hon upp til guvernørval. Hon tapti bæði hesi valini, men hóast tað hevur hon ikki mist móti.

Heldur óvanlig uppstilling

Tá Socialistisk Workers Party hevur stillað hesi bæði val-evnini upp, so er hetta ein heldur óvanlig uppstilling. Linda Jennes er fyrsta kvinna, sum er uppstillað til amerikanskt forsetavæl í hesi öldini og Andrew Pulley er fyrsti negarin, sum nakrantíð er uppstillaður til varaforseta.

Flokkurin vil broytingar

Socialistisk Workers Party vil føra broytingarpolitik, reformpolitik. Flokkurin visir

á, at í fjør fekk sjónleikarin John Wayne ein stuðul uppá 5,6 mill. kr. fyrri ikki at dyrka jørd sína. Tað er ríki-ligt av vælferð, sigur flokkur-in, men bert fyrri tey ríku. Milliónir av fólki eru arbeiðs-leys — okkum tørvar sjúkrahúsir, íbúðir, barnagarðar, voggustovur, spælipláss og skúlar.

— Málini verða skeivt pri-oteraði, sigur flokkurin. Vit senda fólki til mánan, men hava enn ikki fingið retta allar hesar skeivleikar í sam-felagnum.

Flokkurin vil um hann vinnur valið, taka amerikonsku hermennirnar heim úr Suðureystásien, hann vil gjøgnum fóra fongsuls- og skúla-reformar, hann vil gjøgnum-føra eina vælferðarskrá, seta gongd á húsabygging, vil fremja líkaleið og geva minni-lutunum rætt til sjálvstyri.

Ongan møguleika

Tað er eingin, sum gevur flokkinum nakran sum helst

møguleika við forsetavalið. Fyri kortum helt Linda Jennes fund í Madson, hon roddi fyrri 200 áhoyrarum, meðan demokratiski senatorurin George McGovern, sama kvöldið á sama plássið roddi fyrri 3.000 áhoyrarum.

Men til hetta svarar Linda Jennes, at betur er at atkvøða fyrri tí ein vil hava og tapa, enn at atkvøða fyrri tí ein ikki vil hava og vinna.

Linda Jennes og Andrew Pulley er altíð á ferð. Tey ætla, at áðrenn valið skulu íbúgvarnir í øllum teimum 50 statunum hoyra um Socialistisk Workers Party.

— Og skuldi tað, sum eingin roknar við hent, at Linda Jennes og Andrew Pulley verða vald, so sigur stjórnskipanin at hvørki forseti ella varaforseti kunnu vera yngri enn 35 ár.

— So er ikki annað at gera enn at broyta stjórnskipanina..., sigur amerikanska kvinnuliga forsetaevnið smilandi.

Sjónligt gass

Tær mongu álvarslegu sprengi vannlukkurnar, sum henda av fløgugassi í køkum og bilum, kunnu fyrbyggjast um gassið verður gjørt sjónligt. Tað er bileftirlitsmaðurin S. Funder Nielsen, ið er komin við hesum hugskoti. Hann sigur, at sjálvt um gass kann lukkast, og kundi verið gjørt soleiðis, at tað luktaði enn sterkari, so eru tað fólk, sum als ikki kunnu varnast gass-lekar; serstakliga er vandi á ferð, tá fólk, sum hava niður-sett evnir til at føla lukt og fólk sum hava krim, hava við fløgugass at gera.

Bileftirlitsmaðurin S. Funder Nielsen, sum býr í Arhus, hevur heitt á lögregluna um at gera nakað við hetta mál.

Blaðkreppa í Svøríki

Hóast almenna stuðulin, eru svensku dagblöðini komin í álvarsama kreppu.

Blaðforlagini vilja vera við, at tað almenna hevur ein part av skuldini fyrri at so er, tí staturin gevur við aðrari hondini (blaðstuðul uppá 30 mill. kr.) og tekur við hinari hondini (skatt av lýsingum).

Ein kanning av viðurskiftunum hjá 79 dagblöðum visir, at fyrraparts blöðini í stør-Framhald á 7. síðu. (1)

Føroyar og Sovjetsamveldið

(frá APN)

Gamli Gutti í Bø og russarnir

Í fókini hjá Andriasi Weihe »Soga og søgn« citur ein stubbi »Russerskibet«. Har verður greitt frá, at um ár 1750 varð Sørvágur vitjaður av »en Krigsfregate«, ladet med Rug og Tran fra Arkangelsk eller der i Nærheden«. Russarnir fingi loðs umborð. Tað var Gamli Gutti. Hann hjálpti teimum fremmandu til rættis, teir fingi ein enda í land og gjørdur fast um ein stóran stein. Men so hendi tað, sigur Andrias Weihe, at »ingen Gutte kom i land. Mændene fra Bø blev mistænksomme og bange, og 8 af dem roede Dagen efter i en stor Baad temmelig forsagte ud til Skibet for at spørge efter ham, fordi de havde en uhyggelig anelse om, at de fremmede Søfolk muligvis havde dræbt ham. En af Officererne gam dem til Svar, at han laa og sov. Tiden de med den Besked roede ind til Land igen, sagde den ene af

Sambandið millum Føroyar og Russland

Sambandið millum Føroyar og Russland hevur ikki verið nógv gjøgnum árin, men tað hevur verið friðaligt. Hvørgin parturin hevur borið vápn á annan, undir seinasta heimsbardaga vóru vit í parti, og einasta ferðin, tá russiskir hermenn hava sett fót á danska grund, var í 1945, tá teir tóku nazistarnar av Bornholm.

Handilin millum bæði londini

Handilin hevur ikki verið nógvur millum londini uttan í 1950'-unum, tá Føroyar seldu Sovjetsamveldinum nøgva saltsild. Hetta samband er nú heilt burturdottið, og sildaveiðan við í víðtali við APN sigur sovjetska handilsamboðstovan í Keypmannahavn, at enn kann Sovjetsamveldið ikki lata so hogan prís fyrri fisk-flak sum t. d. USA og Vest-

urtýskland, men um rætur ár skuldu tað kunna borið til. Annars helt handilsamboðstovan, at áhugi átti at verið í Sovjetsamveldinum fyrri innflutningi av føroyskum troyggjum. Kranska áttu føroysku skipasmiðjurnar at spurt seg fyrri, tí Sovjetsamveldið letur hop av fiskiskipum byggja uttanlands.

Felags áhugamáli

Eitt av felags áhugamálum føroyinga og sovjetbúgva er fiskiskapurin. Vit veidda í sama sjógv og eiga tí at rokja hann til felags gagn. Varðveitslan av sildastovnum í Norðuratlantshavinum var evnið á samráðingarfundinum í Moskva herfyri, tá føroysk sendinevnd eisini tók lut.

Mentasambandið

Um mentasambandið millum Føroyar og Sovjetsamveldið kann sigast, at tað er batnandi. Síðani mars 1969 hevur APN sent føroyskum blöðum og bókasøvnnum tíðindablað sitt á føroyskum fyrri at bota eitt sindur upp á ta røngu og ofta hatsku propagandu, sum verður ferd av kapitalistiskum blöðum og tíðindastovnum. Í

Telefon: 5148 - 5265
Telgr.: Kjelbo, Klakksvík
Telex: 20

**KLAKKSVÍKAR
TIMBURHANDIL**

Pf. J. F. KJØLBRO

**FØROYA
BANKI**
banki FØROYA

august 1969 vitjaði stjórin á APN í Keypmannahavn Loli Malov Føroyar, og hann læt óføra væl at ferðini. Í sambandi við 100 ára dag Lenins var vælskipað framsýning á bókasavnum í Havn í apríl 1970, og um somu tíð kom út bóklingur um Lenin eftir Tórð Jóansson. Nú í heyst gav Oyggiáframi út greinasavn eftir Lenin í føroyskari týðing. Síðan 1963 hava 5 føroyskir studentar lisið í Sovjetsamveldinum, á universitetinum í Moskva og øðrum hægri læristovnum.

Vitanin um Føroyar vaksandi

Í 1969 stovnaðu fólk í Havn »Felagið til frama fyrri samvinnu við sosialistisku londini« (styttil SASOS). Felagið er ópolitiskt og stendur opið fyrri øllum, sum vilja arbeiða fyrri millumtjóðasemju og upp-lýsing.

Í Sovjetsamveldinum er vitanin um Føroyar vaksandi seinastu árin. Tað er einans einum manni fyrri at takka, og hann er Genrikh Anokhin, sum er søgufroðingur og etnografur. Hann hevur skrivað bókling og fleiri visindaligar greinir um Føroyar.

Beint er eisini at nevna, at tær flestu bókurnar hjá William Heinesen eru týddar til russiskt, og at William er sera væl umtóktur har yviri.

Frá okkum sjálvum kunnu vit siga, at APN hevur skift stjórn. Loli Malov er farin aftur til Moskva, og Viktor Kudratsjei er komin í hansara stað. APN takkar føroysku blöðunum fyrri samstarvið og ynskir øllum føroyingum eydnuberandi nýggjjar.